

Zasady i możliwości zatrudnienia obywateli Ukrainy w Polsce – Poradnik

Małopolskie
Centrum
Przedsiębiorczości

15
lat

INSTYTUCJA
WOJEWÓDZTWA
MAŁOPOLSKIEGO

Kraków, 7 czerwca 2022 r.

Spis treści

WSTĘP	3
I. Możliwości legalnego wjazdu i pobytu obywatela Ukrainy na terytorium Polski	5
1. Kto może legalnie pracować w Polsce?	5
2. Jak potwierdzić legalność wjazdu do Polski?	6
3. Zatrudnienie na podstawie stempla	6
4. Przedłużenie ważności tytułu pobytowego	7
II. Jak zatrudnić obywatela Ukrainy na terytorium Polski?	9
1. Zatrudnienie cudzoziemca przez pracodawcę	9
2. Sporządzenie i złożenie oświadczenia przez pracodawcę dotyczące powierzeniu pracy obywatelowi Ukrainy	10
III. Prowadzenie działalności gospodarczej w Polsce	16
1. Czy obywatel Ukrainy może założyć działalność gospodarczą w Polsce?	16
2. Jednoosobowa działalność gospodarcza - najprostsza forma prowadzenia biznesu w Polsce	17
3. Jak założyć jednoosobową działalność gospodarczą w Polsce?	17
4. Co należy zrobić po rejestracji w CEIDG?	18
IV. PESEL dla obywateli Ukrainy	19
1. Co to jest PESEL?	19
2. Czy obywatele Ukrainy przebywający w Polsce muszą mieć PESEL? Po co wyrabiać PESEL dla obywatela Ukrainy?	19
3. Kiedy obywatel Ukrainy otrzymuje PESEL? Czy jest on przydzielany automatycznie?	20
4. Gdzie i jak składa się wniosek o numer PESEL?	21
5. Czy urząd może odmówić nadania numeru PESEL?	22

WSTĘP

Niniejszy Poradnik kierujemy do przedsiębiorców, którzy planują zatrudnić obywateli Ukrainy, jak również do wszystkich osób, które są zaangażowane w pomoc Uchodźcom, którzy przybyli do Polski w związku z kryzysem wojennym.

W prosty i przyjazny sposób zostały w nim przedstawione informacje dotyczące przepisów obowiązujących przy zatrudnianiu osoby z Ukrainy oraz wymogów, jakie musi spełnić Uchodźca, aby mógł legalnie podjąć zatrudnienie w Polsce. W Poradniku zawarliśmy również wymogi obowiązujące przy zakładaniu działalności gospodarczej przez osoby z Ukrainy. Niniejsze informacje opracowano z wykorzystaniem następujących treści prezentowanych na stronie www.biznes.gov.pl¹: Jak zatrudnić obywatela Ukrainy², Oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi³, Jak obywatel Ukrainy może założyć w Polsce firmę⁴, Jak obywatel Ukrainy powinien się przygotować do rejestracji firmy w CEIDG⁵, Zarejestruj działalność gospodarczą w CEIDG⁶ oraz na stronie <https://www.gov.pl>: Co to jest numer PESEL i jak się go nadaje⁷, Uzyskaj numer PESEL – usługa dla cudzoziemców⁸.

Przedstawione w Poradniku informacje wynikają z zapisów Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 583 z późn. zm.). Przedmiotowa Ustawa określa szczególne zasady zalegalizowania pobytu obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, oraz obywateli Ukrainy posiadających Kartę Polaka, którzy wraz z najbliższą rodziną z powodu tych działań wojennych przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z Ustawą przez obywatela Ukrainy, rozumie się także nieposiadającego obywatelstwa ukraińskiego małżonka obywatela Ukrainy, o ile przybył on na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa i nie jest obywatelem polskim.

Niniejsza ustawa w celu dostosowania przepisów do zaistniałej sytuacji zmienia następujące ustawy:

- 1) ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- 2) ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych,
- 3) ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- 4) ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych,
- 5) ustawę z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry,

¹ Artykuły zamieszczone w serwisie GOV.PL dostępne są w ramach licencji [Creative Commons Uznanie Autorstwa 3.0 Polska](https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl/).

² <https://www.biznes.gov.pl/pl/portal/00211>

³ <https://www.biznes.gov.pl/pl/opisy-procedur/-/proc/1610>

⁴ <https://www.biznes.gov.pl/pl/portal/001466>

⁵ <https://www.biznes.gov.pl/pl/portal/001481>

⁶ <https://www.biznes.gov.pl/pl/opisy-procedur/-/proc/736>

⁷ <https://www.gov.pl/web/cyfrizacja/co-to-jest-numer-pesel-i-jak-sie-go-nadaje>

⁸ <https://www.gov.pl/web/gov/uzyskaj-numer-pesel-dla-cudzoziemcow>

- 6) ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa,
- 7) ustawę z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawę z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym,
- 8) ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- 9) ustawę z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności,
- 10) ustawę z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych,
- 11) ustawę z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej,
- 12) ustawę z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się,
- 13) ustawę z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
- 14) ustawę z dnia 25 czerwca 2015 r. – Prawo konsularne,
- 15) ustawę z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych,
- 16) ustawę z dnia 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim,
- 17) ustawę z dnia 7 lipca 2017 r. o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej,
- 18) ustawę z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce,
- 19) ustawę z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dowodach osobistych oraz niektórych innych ustaw
- 20) ustawę z dnia 27 stycznia 2022 r. o dokumentach paszportowych.

Z uwagi na fakt, że prezentowany Poradnik dotyczy zagadnień związanych z uzyskaniem zatrudnienia czy też szeroko rozumianym posiadaniem źródła utrzymania w Polsce, przedstawiono w nim informacje wynikające z następujących przepisów przedmiotowej Ustawy:

- szczególne zasady zalegalizowania pobytu obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa;
- szczególne zasady powierzenia pracy obywatelom Ukrainy, przebywającym legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- szczególne zasady podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej przez obywateli Ukrainy, przebywających legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- nadawanie numeru PESEL dla obywatela Ukrainy, tj. specjalny tryb nadawania numerów PESEL dla uchodźcy jedynie na wniosek zawierający katalog podstawowych danych.

Należy tu szczególnie podkreślić, że prezentowane informacje wynikają z zapisów Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 583 z późn. zm.), dotyczą zatem wyłącznie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

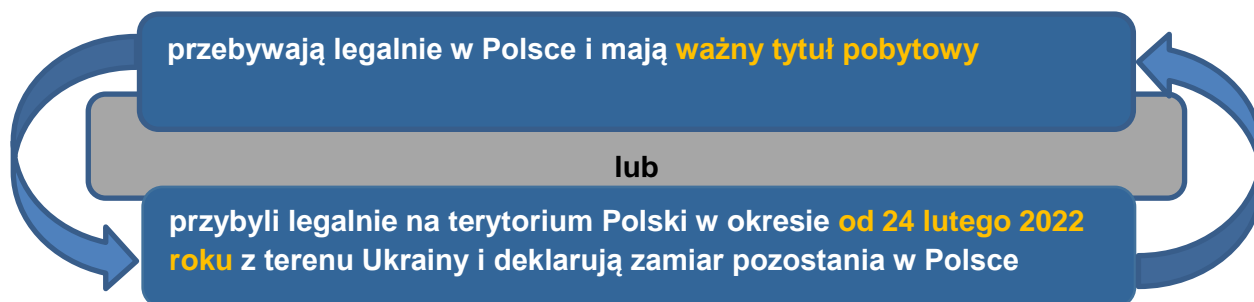

I. Możliwości legalnego wjazdu i pobytu obywatela Ukrainy na terytorium Polski

1. Kto może legalnie pracować w Polsce?

Ze względu na wojnę trwającą na Ukrainie zostały wprowadzone szczególne przepisy, ułatwiające obywatelom tego kraju legalny pobyt i pracę w Polsce.

W Polsce mogą pracować obywatele Ukrainy, którzy:

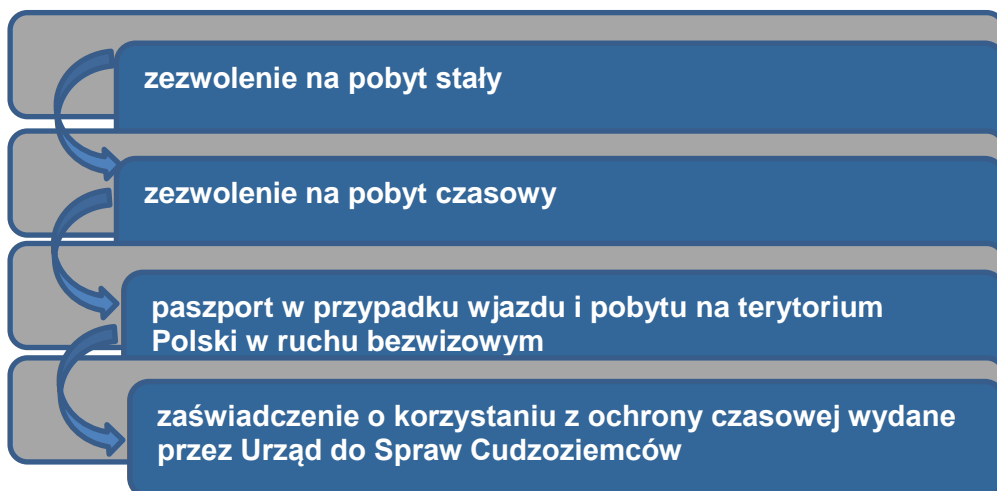
Obywatele Ukrainy, którzy przybyli do Polski w okresie **od 24 lutego 2022 roku**, korzystają z **ochrony czasowej**. Pobyt jest legalny **przez 18 miesięcy** – licząc od 24 lutego 2022 roku (niezależnie od daty rzeczywistego przekroczenia granicy) – **czyli do 23 sierpnia 2023 roku**.

Małżonkowi obywatela Ukrainy, który nie ma obywatelstwa ukraińskiego, ale przybył na terytorium Polski z Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa i przebywa legalnie w Polsce, **przysługuje prawo do legalnego zatrudnienia** na podstawie zgłoszenia złożonego przez pracodawcę.

Tytuł pobytowy to dokument, która uprawnia do pobytu na terytorium Polski lub innego kraju Unii Europejskiej. Może to być, między innymi:

2. Jak potwierdzić legalność wjazdu do Polski?

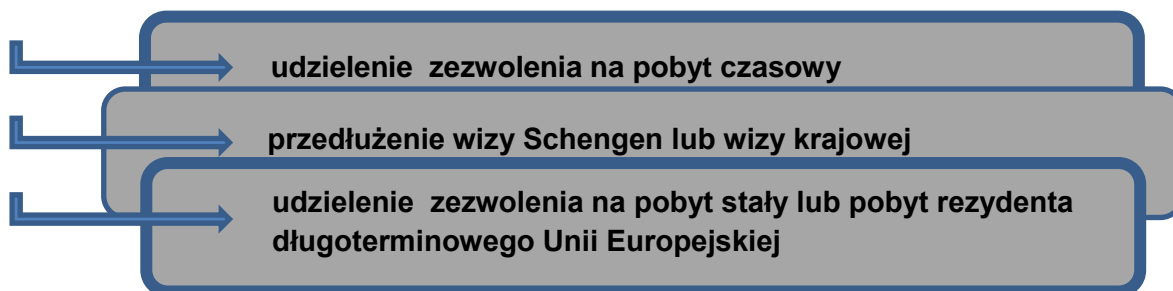
Wszyscy obywatele Ukrainy przybywający do Polski z terytorium Ukrainy, bądź posiadający Kartę Polaka, którzy przybyli na terytorium Polski w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy, których wjazd **nie został zarejestrowany przez komendanta placówki Straży Granicznej** podczas kontroli granicznej, powinni złożyć wniosek o nadanie numeru PESEL **nie później niż 90 dni** od dnia wjazdu do Polski – na tej podstawie **pobyt w Polsce zostanie zarejestrowany i będzie legalny**.

Osoby, przybywające z Ukrainy do Polski w okresie od **24 lutego 2022 roku**, które chcą legalnie przebywać w Polsce, powinny mieć stempel w paszporcie lub innym dokumencie podróży, umieszczony przez polską Straż Graniczną. Stempel potwierdza legalne przekroczenie granicy wraz ze wskazaniem daty.

3. Zatrudnienie na podstawie stempla

Zasady zatrudniania obywateli Ukrainy dotyczą również osób, które **jeszcze nie mają tytułu pobytowego**, ale przed 24 lutego 2022 roku rozpoczęły procedurę uzyskania takiego tytułu. Pobyt na terytorium Polski jest legalny **od dnia złożenia wniosku** do dnia, w którym decyzja w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy stanie się ostateczna - w takiej sytuacji wojewoda umieszcza w dokumencie podróży obywatela

Ukraińcy **odcisk stempla** (stanowi on również tytuł pobytowy) potwierdzający złożenie wniosku o:

4. Przedłużenie ważności tytułu pobytowego

Jeżeli ostatni dzień legalnego pobytu obywatela Ukrainy w Polsce na podstawie:

➤ wizy krajowej

lub

➤ zezwolenia na pobyt czasowy

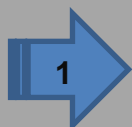
przypada w okresie od 24 lutego 2022 roku, okres ważności tych tytułów pobytowych ulega przedłużeniu **do 31 grudnia 2022 roku.**

Jeżeli ostatni dzień legalnego pobytu obywatela Ukrainy w Polsce:

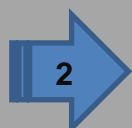
- w ramach ruchu bezwizowego
- na podstawie wizy Schengen wydanej przez organ polski
- na podstawie wizy wydanej przez inne państwo obszaru Schengen
- na podstawie dokumentu pobytowego, o którym mowa w artykule 1 ust. 2 lit. a Rozporządzenia Rady (WE) nr 1030/2002 wydanego przez inne państwo obszaru Schengen, albo innego dokumentu pobytowego wydanego przez organ tego państwa, uprawniającego do podróży po terytorium innych państw obszaru Schengen

przypada w okresie od 24 lutego 2022 roku, a pobyt ten rozpoczął się przed tym dniem, jego pobyt uznaje się za legalny **przez okres 18 miesięcy.**

Dokument pobytowy, o którym mowa w artykule 1 ust. 2 lit. a Rozporządzenia Rady (WE) nr 1030/2002 oznacza upoważnienie wydane przez władze danego państwa członkowskiego UE zezwalające obywatelowi państwa trzeciego na legalny pobyt na danym terytorium, z wyjątkiem:

wiz

zezwoleń wydanych do czasu rozpatrzenia wniosku o dokument pobytowy lub wniosku o azyl

upoważnień na okres pobytu nieprzekraczający 6 miesięcy, wydanych przez państwa członkowskie niestosujące przepisów art. 21 Konwencji wykonawczej do Układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 roku.

Jeżeli ostatni dzień okresu ważności:

➤ kart pobytu

➤ dokumentów „zgoda na pobyt tolerowany”

➤ polskich dokumentów tożsamości obywatela Ukrainy

– wydanych obywatelom Ukrainy – przypada w okresie od dnia 24 lutego 2022 roku, ulega on przedłużeniu o **18 miesięcy**.

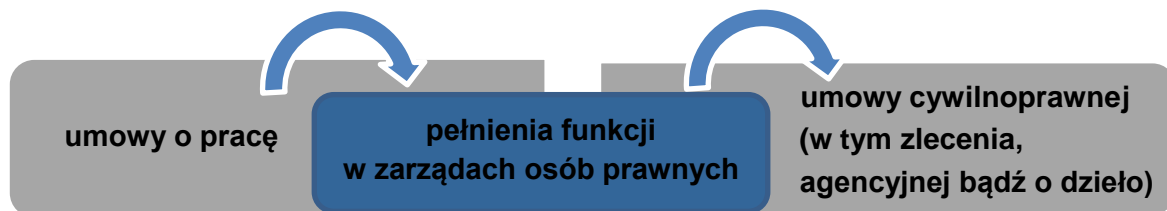

II. Jak zatrudnić obywatela Ukrainy na terytorium Polski?

1. Zatrudnienie cudzoziemca przez pracodawcę

Pracodawca, który zamierza zatrudnić cudzoziemca, zobowiązany jest do podjęcia określonych kroków legalizujących prawo do pracy takiej osoby w Polsce. Na pracodawcy spoczywa obowiązek wystąpienia do właściwych podmiotów z dokumentami, które umożliwią legalne zatrudnienie obywatela spoza Unii Europejskiej.

Co do zasady cudzoziemiec może wykonywać pracę w Polsce na podstawie:

Pracodawca może legalnie zatrudnić obywatela Ukrainy bądź małżonka obywatela Ukrainy, jeżeli jego pobyt na terytorium **jest legalny**.

Pracodawca jest zobowiązany w ciągu **14 dni** od daty podjęcia pracy poinformować elektronicznie na portalu praca.gov.pl, właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania pracodawcy powiatowy urząd pracy. Procedura ta dotyczy obywateli Ukrainy, którzy wjechali do Polski 24 lutego 2022 roku lub później, jak i osób, które przebywają legalnie w Polsce na innej podstawie (na przykład zezwolenia na pobyt czasowy).

Pracownik z Ukrainy zatrudniony na podstawie zgłoszenia do powiatowego urzędu pracy może swobodnie zmienić pracodawcę. W okresie 18 miesięcy (licząc od 24 lutego 2022 roku) może pracować na podstawie ogólnego dostępu do rynku pracy dla obywateli Ukrainy.

2. Sporządzenie i złożenie oświadczenia przez pracodawcę dotyczące powierzeniu pracy obywatelowi Ukrainy

Najprostszym i najszybszym sposobem legalizacji zatrudniania cudzoziemca jest skorzystanie z procedury oświadczeniowej. Daje ona możliwość w prosty sposób zatrudnienia danej osoby na dane stanowisko, bez wcześniejszej konieczności weryfikacji rynku pracy. Okres wykonywania pracy na podstawie oświadczenia o powierzeniu został wydłużony do 24 miesięcy.

Pracodawca może złożyć oświadczenie o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi, jeżeli łącznie są spełnione następujące warunki:

- 1 cudzoziemiec, który zostanie zatrudniony jest obywatelem Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji lub Ukrainy
- 2 prace, które będzie wykonywał cudzoziemiec nie dotyczą prac sezonowych, na które trzeba uzyskać zezwolenie
- 3 okres zatrudnienia nie przekroczy 24 miesięcy

Praca sezonowa to praca wykonywana przez okres nie dłuższy niż 9 miesięcy w roku kalendarzowym w sektorach: **rolnictwo, ogrodnictwo, turystyka** w ramach działalności uznanych za sezonowe, które zostały określone w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2017 r. w sprawie podklas działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), w których wydawane są zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca.

Złożenie oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, znacznie przyspiesza legalizację zatrudnienia cudzoziemca.

Oświadczenie należy złożyć **przed podjęciem pracy przez cudzoziemca**. Cudzoziemiec może podjąć pracę, gdy powiatowy urząd pracy wpisze oświadczenie do ewidencji oświadczeń.

Krok 1.

Pracodawca do sporządzenia, a następnie złożenia oświadczenia o powierzeniu pracy obywatelowi Ukrainy, potrzebuje następujących informacji:

1

dane podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi:

- nazwa lub imię i nazwisko
- NIP, REGON
- adres siedziby albo miejsca zamieszkania
- nr PESEL
- telefon, faks, e-mail
- numer wpisu do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia – w przypadku podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi, prowadzącego agencję zatrudnienia świadczącą usługi pracy tymczasowej
- symbol PKD i opis wykonywanej działalności związanej z wnioskiem o wydanie zezwolenia na pracę.

2

dane dotyczące cudzoziemca:

- imię i nazwisko
- płeć
- data urodzenia
- obywatelstwo
- dokument podróży (seria i numer, data wydania i data ważności dokumentu)
- numer PESEL – o ile został nadany.

3

**informacje
dotyczące pracy
powierzonej
cudzoziemcowi:**

- stanowisko/rodzaj wykonywanej pracy
- nazwa i kod zawodu
- symbol PKD
- miejsce wykonywania pracy
- rodzaj umowy stanowiącej podstawę wykonywania pracy
- wymiar czasu pracy
- wysokość wynagrodzenia brutto

4

**dodatkowe
informacje tj:**

- okres wykonywania pracy
- nr wizey/karty pobytu
- okres ważności wizey/karty pobytu

Oświadczenie nie będzie ważne bez dokumentów takich jak:

- ważny dowód osobisty lub inny dokument, który może potwierdzić tożsamość
- kopia wszystkich wypełnionych stron ważnego dokumentu tożsamości lub podróży
- dowód wpłaty za wpis do ewidencji oświadczeń

Krok 2.

Podmiot zatrudniający może złożyć oświadczenie:

- **online**
- **osobiście**
- **pocztą**

Powiatowe urzędy pracy mogą mieć własne wytyczne w zakresie składania oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, dlatego też przed złożeniem oświadczenia należy sprawdzić jakie zasady obowiązują na stronie właściwego ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania urzędu.

Najprostszym sposobem jest złożenie oświadczenia online, za pośrednictwem portalu praca.gov.pl

Po wejściu na stronę internetową, pracodawca ma do wyboru dwa oświadczenia:

1

➤ PSZ-OPWP

2

➤ PSZ-OPWPA
(wniosek dotyczy podmiotów działających jako agencja pracy tymczasowej)

Pracodawca zobowiązany jest do:

1

➔ wybrania z dostępnej listy urzędów właściwego dla siebie podmiotu

2

➔ wypełnienia druku

3

➔ podpięcia wcześniej zeskanowanych dokumentów

4

➔ podpisania się kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub profilem zaufanym

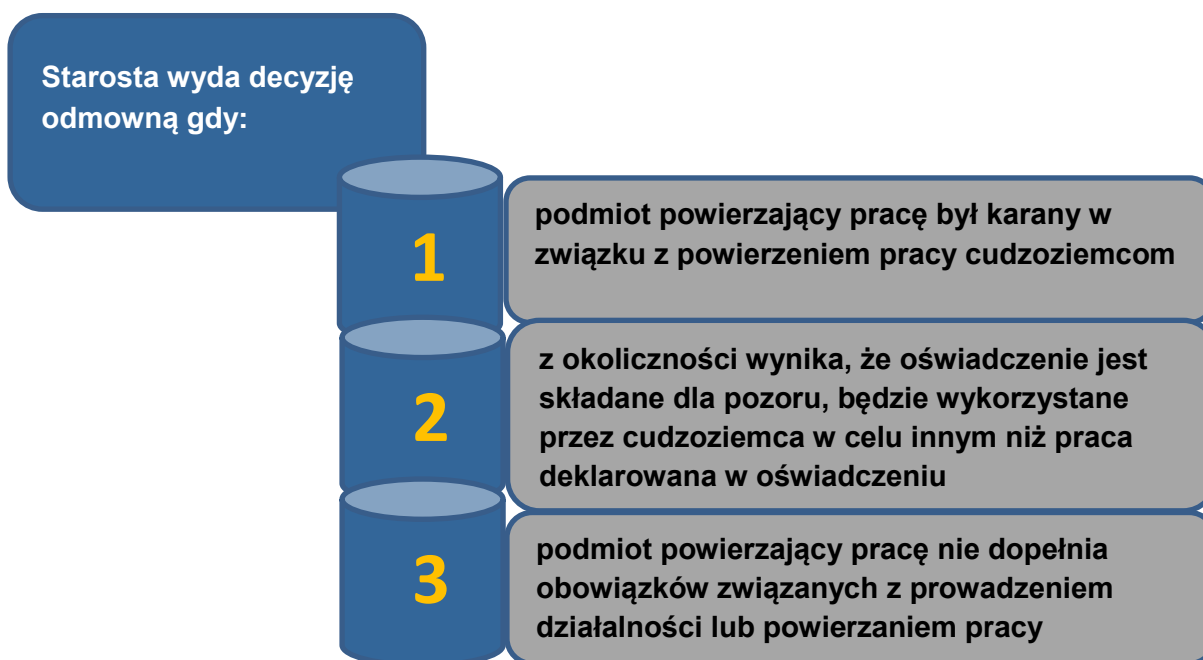
5

➔ wysłania dokumentu

Zaewidencjonowane oświadczenie zostanie wówczas wysyłane automatycznie w formie elektronicznej na adres mailowy wskazany w oświadczeniu. Przy rozpatrywaniu oświadczenia, starosta może uzyskać z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz Krajowej Administracji Skarbowej informacje o przychodach i dochodach podmiotu zatrudniającego, sposobie opodatkowania, ewentualnych zaległościach podatkowych i ubezpieczeniowych. Może również uzyskać informację o niekaralności zatrudniającego od Państwowej Inspekcji Pracy i Straży Granicznej.

Krok 3.

Powiatowy Urząd Pracy w terminie **7 dni roboczych** od złożenia oświadczenia o powierzeniu pracy obcokrajowcowi ma obowiązek dokonania wpisu do ewidencji. Procedura jednak może ulec wydłużeniu do **30 dni**, jeżeli nastąpi konieczność przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego lub **2 miesiące** w sprawach szczególnie skomplikowanych.

Krok 4.

W przypadku otrzymania przez starostę odmowy wpisu oświadczenia do ewidencji, **podmiotowi zatrudnającemu przysługuje prawo odwołania**. Odwołanie należy złożyć do Ministra Rodziny i Polityki Społecznej za pośrednictwem starosty, który wydał decyzję - nie później, niż w ciągu 14 dni od daty otrzymania decyzji odmownej.

Minister po otrzymaniu odwołania się od decyzji ma trzy możliwości:

1

utrzymać w mocy zaskarżoną decyzję

2

uchylić zaskarżoną decyzję w całości lub w części

3

umorzyć podstępowanie odwoławcze.

Krok 5.

Pracodawca, który uzyska wpis oświadczenia do ewidencji, ma obowiązek:

- poinformować pisemnie powiatowy urząd pracy o podjęciu (najpóźniej w dniu rozpoczęcia pracy) lub niepodjęciu pracy przez cudzoziemca (w terminie 7 dni od planowanej daty rozpoczęcia pracy wskazanej w oświadczeniu)
- podpisać umowę z cudzoziemcem
- przestrzegać wszystkich obowiązków wynikających z powierzania pracy, takich samych jak w przypadku polskich pracowników (np. zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych w ciągu 7 dni, gdy dana umowa podlega ubezpieczeniom), a także obowiązków związanych z zatrudnieniem cudzoziemca wynikających z innych przepisów (np. przechowywanie kopii dokumentu pobytowego cudzoziemca).

Cudzoziemiec może podjąć pracę, dopiero po wpisaniu oświadczenia do ewidencji oświadczeń przez powiatowy urząd pracy.

III. Prowadzenie działalności gospodarczej w Polsce

1. Czy obywatel Ukrainy może założyć działalność gospodarczą w Polsce?

Obywatele Ukrainy, uprawnieni są do prowadzenia jednoosobowej działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, **jeżeli posiadają jeden z określonych w przepisach prawa tytułów pobytowych**, tj.:

- zezwolenie na pobyt stały
- zezwolenie na pobyt czasowy
- status uchodźcy
- ochrona uzupełniająca
- zgoda na pobyt ze względów humanitarnych lub zgoda na pobyt tolerowany
- ochrona czasowa
- posiadanie ważnej Karty Polaka

Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa wprowadza ułatwienia dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez obywateli Ukrainy.

Zgodnie ze wspomnianą Ustawą, wszyscy obywatele Ukrainy, których pobyt na terytorium RP uznaje się za legalny, w tym również osoby nieposiadające innego tytułu pobytowego, a korzystające z prawa do 18-miesięcznego pobytu na terytorium RP, przyznanego przez Ustawę, mogą podejmować i wykonywać działalność gospodarczą na terytorium RP na takich samych zasadach jak obywatele polscy. Wymogiem jest w tym wypadku jednak uzyskanie przez obywatela Ukrainy numeru PESEL.

W przypadku gdy pobyt przedsiębiorcy – obywatela Ukrainy na terytorium RP przestanie być legalny, podlegać będzie on wykreśleniu z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

2. Jednoosobowa działalność gospodarcza - najprostsza forma prowadzenia biznesu w Polsce

Najprostszą formą prowadzenia biznesu w Polsce jest jednoosobowa działalność gospodarcza. Cechuje ją m. in.:

brak wymogów kapitałowych – nie jest konieczne wnoszenie żadnych wkładów w momencie rozpoczęcia działalności

przedsiębiorca nie musi być podatnikiem VAT, jeśli ma przychody poniżej określonego progu i sprzedaje wyłącznie towary i usługi zwolnione z VAT

przedsiębiorca prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą jest wyłącznie podatnikiem podatku od osób fizycznych (PIT) i wybiera korzystną dla niego formę opodatkowania

możliwość prowadzenia uproszczonej księgowości lub ewidencji (dla przychodów, które nie przekraczają 2 mln euro)

możliwość swobodnego wypłacania zysku z działalności

przedsiębiorca ma wyłączne prawo do reprezentowania swojej działalności

możliwość rejestracji online - rejestracja jest bezpłatna

Należy jednak pamiętać, że przedsiębiorca prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą odpowiada za zobowiązania z nią związane całym swoim majątkiem.

3. Jak założyć jednoosobową działalność gospodarczą w Polsce?

Założenie działalności gospodarczej w Polsce wymaga rejestracji w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. W tym celu konieczne jest wypełnienie formularza CEIDG-1.

Wniosek o wpis do CEIDG może zostać złożony na trzy różne sposoby:

- przez Internet – za pośrednictwem strony internetowej www.biznes.gov.pl – w tym przypadku zgłoszenie powinno zostać podpisane profilem zaufanym lub podpisem kwalifikowanym**
- w dowolnym urzędzie miasta lub gminy – tożsamość składającego wniosek zostanie potwierdzone na podstawie dowodu osobistego, paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość**
- pocztą, poprzez wysyłkę listem poleconym – w takim wypadku podpis pod wnioskiem powinien zostać opatrzony własnoręcznym podpisem wnioskodawcy potwierdzonym przez notariusza**

Jeżeli formularz zgłoszeniowy został wypełniony poprawnie, **wpis do CEIDG powinien nastąpić nie później niż następnego dnia roboczego po dniu wpływu wniosku.** Jeżeli wniosek złożony osobiście lub listem poleconym w wybranym urzędzie miasta lub gminy jest niepoprawny, urząd niezwłocznie wezwie cię do skorygowania lub uzupełnienia wniosku we wskazanym zakresie - w terminie 7 dni roboczych od otrzymania wezwania.

Niezależnie od wybranej formy złożenia wniosku o wpis do CEIDG, jest ono bezpłatne.

4. Co należy zrobić po rejestracji w CEIDG?

Na podstawie złożonego formularza CEIDG-1 system sam przygotowuje wniosek o wpis do rejestru przedsiębiorców oraz zgłoszenie do:

Zakładu Ubezpieczeń Społecznych albo Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (jako płatnik składek)

Głównego Urzędu Statystycznego

właściwego urzędu skarbowego

W przypadku przedsiębiorców, którzy podlegać będą obowiązkowi rejestracji jako podatnicy VAT, możliwe jest dołączenie do zgłoszenia do CEIDG również formularza VAT-R, stanowiącego zgłoszenie rejestracyjne w zakresie podatku od towarów i usług.

W przypadku prowadzenia działalności regulowanej, konieczne może okazać się uzyskanie koncesji, zezwolenia lub wpisu do odpowiedniego rejestru. Przed rozpoczęciem działalności warto zatem dokonać analizy, czy jej zakres nie podlega na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej szczególnym ograniczeniom.

IV. PESEL dla obywateli Ukrainy

Obywatele Ukrainy, którzy w związku z konfliktem na Ukrainie po 24 lutego 2022 roku uciekli przed wojną i wjechali na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy mogą ubiegać się o nadanie numeru PESEL.

Nadanie numeru PESEL jest możliwe od 16 marca 2022 roku,
z dniem powszechnego uruchomienia usługi obsługi wniosków.

1. Co to jest PESEL?

Numer PESEL to ciąg 11 cyfr, które są indywidualnie przypisane każdemu człowiekowi. Z numeru PESEL można wyczytać datę urodzenia oraz płeć.

2. Czy obywatele Ukrainy przebywający w Polsce muszą mieć PESEL? Po co wyrabiać PESEL dla obywatela Ukrainy?

Wyrobienie numeru PESEL dla obywatela Ukrainy to możliwość a nie przymus. Posiadanie go jednak znacznie ułatwi dalsze funkcjonowanie w Polsce.

PESEL jest przydatny m.in. do:

• korzystania z opieki zdrowotnej i szczepień

• założenia konta w banku

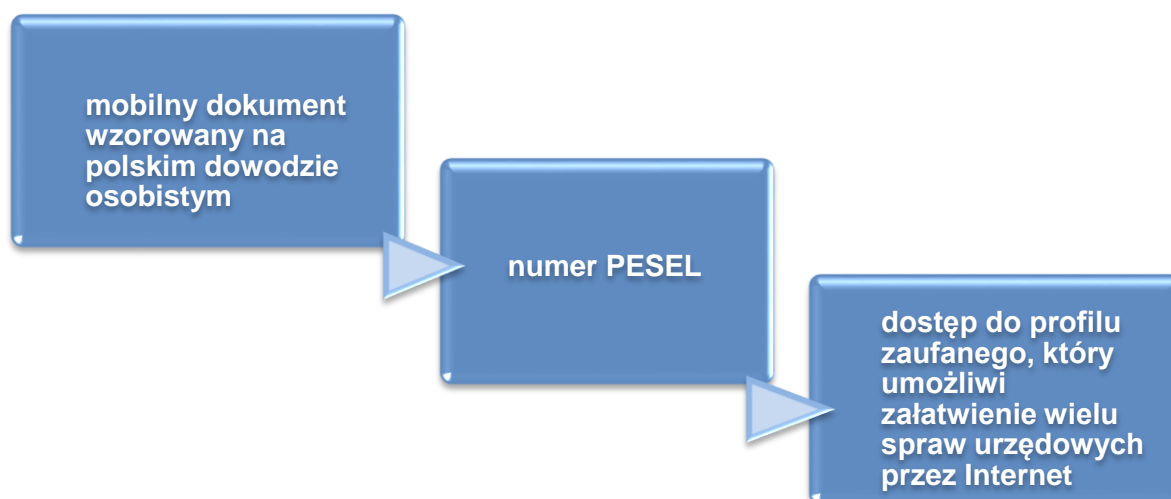
• skorzystania z pomocy oferowanej przez polski rząd czy jednostki samorządu terytorialnego

• uzyskania prawa do legalnej pracy oraz bezpłatnej edukacji

3. Kiedy obywatel Ukrainy otrzymuje PESEL? Czy jest on przydzielany automatycznie?

Samo przekroczenie granicy przez obywatela kraju objętego konfliktem zbrojnym nie sprawi, że automatycznie zostanie mu nadany PESEL dla uchodźcy.

Chcąc otrzymać numer, należy spełnić kilka warunków i trzymać się ustalonych procedur. Te zostały aktualnie okrojone do absolutnego minimum po to, aby PESEL dla obywatela Ukrainy mógł zostać wydany szybko i bez zbędnych formalności. Dzięki temu obywatele Ukrainy otrzymają:

Profil zaufany jest bezpłatny. Aby go uzyskać, należy złożyć wniosek na stronie internetowej www.pz.gov.pl a następnie potwierdzić swoją tożsamość za pośrednictwem bankowości elektronicznej, w placówce ZUS albo w urzędzie miasta lub gminy. W tym celu można skorzystać z [Instrukcji składania wniosku o utworzenie Profilu Zaufanego oraz zakładania konta na ePUAP.](#)

4. Gdzie i jak składa się wniosek o numer PESEL?

Aby otrzymać numer PESEL należy zgłosić się do dowolnego urzędu gminy, bez meldunku.

Wniosek jest bezpłatny.

Wniosek wypełnia osoba, która ubiega się o PESEL.

Wniosek musi być czytelnie podpisany.

Należy mieć ze sobą dokument, na podstawie którego cudzoziemiec przekroczył granicę (paszport biometryczny, ukraiński paszport wewnętrzny, akt urodzenia w przypadku dzieci).

Proces nadania numeru PESEL Ukraińcowi wymaga, aby ten dołączył również swoje zdjęcie. Fotografię można jednak wykonać nieodpłatnie w siedzibie urzędu.

Podczas składania wniosku pobiera się odciski palców. Nie dotyczy to dzieci poniżej 12 roku życia.

Składając wniosek warto podać swój adres e-mailowy i numer telefonu posiadający polską kartę SIM oraz wyrazić zgodę na założenie profilu zaufanego. Profil ułatwia załatwianie różnych formalności przez Internet.

Wniosek o nadanie PESEL można pobrać pod poniższym linkiem:

↳ [w języku polsko-ukraińskim](#)

↳ [w języku polsko-rosyjskim](#)

5. Czy urząd może odmówić nadania numeru PESEL?

PESEL dla obywatela Ukrainy w 2022 roku nadawany jest na mocy zapisów Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 583 z późn. zm.), w której **przewidziano specjalny tryb nadawania numerów PESEL dla uchodźcy jedynie na wniosek zawierający katalog podstawowych danych**. Uproszczona procedura umożliwia przyznanie numeru każdemu, kto uciekając przed wojną schroni się na terenie Polski i spełni podstawowe wymagania, **bez konieczności wykazywania podstawy prawnej**.

Jeśli dopełnione zostaną wszystkie niezbędne formalności, **urząd nie ma możliwości odmówienia nadania numeru PESEL**.

